

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 88.114 van 21 juni 2000

A. 71.799/VI-13.511

In zake : **GROTARD Michel**,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Benoît CAMBIER en
Mr. Luc CAMBIER, advocaten,
Jean-Baptiste Meunierstraat 22
1050 Brussel,

tegen:

de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Michel LEGAU, advocaat,
Mahillonlaan 55
1030 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 25 oktober 1996 ingediende verzoekschrift, waarbij Michel GROTARD, arbeider bij de gemeente, de nietigverklaring vordert van het besluit van 27 augustus 1996 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe waarbij hij bij wijze van tuchtstraf voor één maand wordt geschorst met inhouding van wedde;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van Mevr. DAGNELIE, eerste auditeur - afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 28 juli 1999, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 2 mei 2000, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 14 juni 2000;

Gehoord het verslag van de heer CLOSSET, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. CAMBIER, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van Mr. LEGAU, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van Mevr. DAGNELIE, eerste auditeur - afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat verzoeker een halfgeschoold arbeider is bij de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe, waar hij werkt als straatveger; dat in 1994 twee schorsingsmaatregelen tegen hem zijn genomen; dat in februari, juni en juli 1996 bovendien verscheidene ongunstige verslagen over zijn manier van dienen zijn opgemaakt door zijn onmiddellijke meerdere, de heer POLLET, ploegbaas bij de openbare reinigingsdienst, en door het hoofd van de technische dienst, de heer PECRIAUX, die hem verweten dat hij zijn werk niet deed, dat hij door dat gedrag aanleiding gaf tot klachten van bewoners van de rue des Constellations en van het “Parc des sources”, dat hij bewoners aanklampte en propaganda maakte voor Jehova’s getuigen; dat de commissaris van politie op 1 juli 1996 een brief van hoofdinspecteur van politie COUCKE aan de burgemeester heeft bezorgd, waarin gewag wordt gemaakt van nieuwe klachten van bewoners over het gebrek aan netheid op dezelfde plaatsen en waarin verzoeker wordt verweten dat hij in de buurt vertelt dat de netheid van de straten onder de bevoegdheid van de politie valt en niet tot zijn taken behoort; dat schooldirectrice VAN MEYEL op 27 juni 1996 een brief aan het gemeentebestuur heeft gericht waarin ze zich erover beklaagt dat verzoeker “uren lang in de lokalen van het bijgebouw (van de school) in de rue des Constellations rondhangt ... (...), zich koffie inschenkt en alleen achterblijft in een lokaal waar handtassen van de leerkrachten staan”, dat “zijn werk niet vordert terwijl hij zo aan het lanterfanten is, waarover de bewoners van de buurt zich beklagen”, dat

“zijn aanwezigheid hinderlijk is voor de schoonmaakster, de leerkrachten en de kinderen” en dat “de ouders daardoor een slecht beeld van de school krijgen”; dat het college van burgemeester en schepenen, naar aanleiding van het verslag van de gemeentesecretaris waarin die feiten worden vermeld en waarin een strenge en exemplaire straf wordt voorgesteld, op 23 juli 1996 besloten heeft om tuchtrechtelijke vervolging in te stellen; dat verzoeker op 2 augustus 1996 verzocht is op 27 augustus 1996 voor dat college te verschijnen zodat hij kon worden gehoord over de volgende klachten :

- “
- klachten van de buurtbewoners;
 - u valt mensen lastig met uw bekeringsijver;
 - u klampt mensen op straat aan;
 - uw werk is niet klaar;
 - u hangt rond in de school Van Meyel, meer bepaald in de keuken, waar u zichzelf van drankjes bedient;
 - u stoort het personeel en de kinderen van de school
 - u vertelt in de buurt dat het reinigen van de straten onder de bevoegdheid van de politie valt en niet tot uw bevoegdheid behoort”;

dat hij op 27 augustus 1996 daadwerkelijk is gehoord; dat verzoeker de feiten heeft betwist, waarbij hij heeft verduidelijkt dat hij niet langer dan twee uur in de schoollokalen bleef, dat hij er in de keuken at en dat hij geen contact met het personeel en de kinderen had, dat hij zijn werk nooit heeft willen afschuiven op de politie, dat hij weliswaar met de bewoners sprak, maar hen helemaal niet trachtte te bekeren en dat er hoe dan ook niets strafbaars meer was geschied sinds de vorige straffen die hij in 1994 had gekregen”, en dat hij in feite het slachtoffer was van “een relationeel probleem met (zijn) hiërarchische meerdere”, die hem niet onmiddellijk op de hoogte bracht van “eventuele problemen die zich zouden kunnen voordoen”; dat het college, nadat het hem had gehoord, nog vier, door verzoeker aangebrachte getuigen heeft gehoord, die verklaard hebben dat ze tevreden waren over zijn werk; dat het college op dezelfde dag het bestreden besluit heeft uitgevaardigd waarbij verzoeker bij wijze van tuchtstraf één maand met inhouding van wedde wordt geschorst; dat dit besluit met de volgende redenen is omkleed :

- “
- gelet op het verslag van 18 juli 1996 dat de gemeentesecretaris heeft opgemaakt op basis van de nota's van 14 februari 1996, 14 juni 1996 en 4 juli 1996 voor de heer POLLET, chef-ploegbaas, betreffende de volgende feiten die Michel GROCARD ten laste worden gelegd (...) :
- klachten van bewoners van de buurt die door betrokkene wordt onderhouden,
 - hij klampt mensen op straat aan en valt ze lastig met zijn bekeringsijver,
 - zijn werk is niet klaar,
 - tijdens zijn diensturen lummelt hij rond in de lokalen van het bijgebouw van de school Van Meyel, in het bijzonder in de keuken, waar hij zich van drankjes bedient,
 - hij valt het vrouwelijke personeel en de kinderen van de school lastig,
 - hij vertelt in de buurt dat de netheid van de straten tot de bevoegdheid van de gemeentepolitie en niet tot zijn bevoegdheid behoort,

(...)

Aangezien de heer GROCARD geen bevredigende uitleg heeft gegeven om zijn gedrag te rechtvaardigen en er genoeg mee heeft genomen bepaalde feiten gewoon te ontkennen;

Aangezien betrokkene op 1 februari 1994 en op 2 augustus 1994 al bij wijze van tuchtstraf acht en zeven dagen met inhouding van wedde is geschorst, onder meer omdat hij de kleuterleidsters bij hun werk zou hebben gestoord, zich vrijpostig en irritant heeft gedragen ten aanzien van een bewoonster die hij thuis had lastig gevallen en omdat hij daden had gesteld die de waardigheid van de functie in het gedrang brengen, namelijk soortgelijke feiten als die welke hem weer ten laste worden gelegd;

Aangezien de huidige feiten dus een recidive vormen en de heer GROCARD in zijn gedrag blijft vervallen, ondanks de waarschuwingen die hij heeft gekregen;

Aangezien bijgevolg een tuchtstraf moet worden opgelegd om een voorbeeld te stellen (...);

Overwegende dat het tweede middel van het verzoekschrift, in het eerste onderdeel waarvan verzoeker de schending aanvoert “van de Grondwet, inzonderheid van de artikelen 10 en 11 ervan, van de nieuwe gemeentewet (...), inzonderheid van artikel 305, § 3, ervan, van de algemene beginselen inzake de rechten van verdediging en inzake de toepassing van de voorschriften van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, alsook van de voorschriften inzake een gezond beheer en een billijke procedure en van de beginselen inzake de specialiteit van de rechtspersonen en inzake de bewijslast, van substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereisten, van de ontstentenis van, de dwaling omtrent, de ontoereikendheid of de strijdigheid van de gronden of motieven”; dat hij tegen het bestreden besluit inbrengt dat de straf daarin gebaseerd is op de volgende overweging :

“ de heer GROCARD heeft geen bevredigende uitleg gegeven om zijn gedrag te rechtvaardigen en (...) heeft er genoeg mee genomen bepaalde feiten gewoon te ontkennen”, terwijl zowel artikel 305 van de nieuwe gemeentewet als de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen 1991 voorschrijven dat de straf “uitdrukkelijk” moet worden gemotiveerd;
dat die motiveringsplicht nog wordt versterkt door de algemene principes die in het middel worden genoemd en door die waarbij naar analogie de (genoemde) voorschriften van artikel 6 van het Verdrag worden toegepast;
dat daaruit volgt dat de straf, om aan de wettelijke bepalingen te voldoen, de feitelijke en juridische gegevens moet aangeven die verklaren waarom de maatregel is genomen en waarom de uitleg van betrokkene niet in aanmerking is genomen;
dat in het besluit nergens wordt uitgelegd waarom de overheid meer geloof heeft gehecht aan niet-ingediende, anonieme of zelfs niet-bestaande klachten dan aan de verklaringen en de uitleg van verzoeker;
dat het besluit aan geen enkel (door hem) aangevoerd argument voldoet en zelfs niet verwijst naar de aangebrachte verklaringen en getuigenissen waarin nochtans wordt bevestigd dat hij goed werkt;
en terwijl de motivering in de bestreden handeling een stereotiepe formule is die in elke tuchtprocedure kan worden gebruikt en die, aangezien ze zelfs niet door

verwijzing naar een specifiek dossier is gemotiveerd, niet aan de wettelijke voorschriften terzake voldoet”;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat in het bestreden besluit enerzijds wordt verwezen naar het verslag van de gemeentesecretaris, dat op zijn beurt is opgemaakt op basis van de dossierstukken, onder meer op basis van verslagen en nota's waarin bevindingen of klachten van bestuurden worden vermeld, alsook op basis van het verslag van de directrice van de school in kwestie, en anderzijds wordt verwezen naar de gedeeltelijke bekentenissen van verzoeker, waaronder ook “de mondelinge en schriftelijke verklaringen van de getuigen”; dat ze aanvoert dat het genoemde besluit bijgevolg met voldoende redenen is omkleed wat de ten laste gelegde feiten zelf betreft; dat ze opmerkt dat de tuchtoverheid niet verplicht is iedereen te antwoorden en een antwoord te geven op alle verweermiddelen die bij haar worden aangevoerd; dat ze in haar laatste memorie betoogt dat het college van burgemeester en schepenen wel rekening heeft gehouden met de verklaringen van degenen die verzoeker had laten getuigen, maar op basis van die verklaringen heeft geoordeeld dat de uitleg die zij hebben gegeven, net als die van verzoeker, ontoereikend was om diens gedrag te rechtvaardigen; dat ze opmerkt dat overigens geen enkele wets- of statuutsbepaling of geen enkel algemeen rechtsbeginsel de tuchtrechtelijke overheid ertoe verplicht uitdrukkelijk aan te geven waarom ze niet ingaat op een verzoek om getuigen te horen en dat dit a fortiori impliceert dat ze evenmin verplicht is de getuigenissen in kwestie in aanmerking te nemen;

Overwegende dat zowel krachtens artikel 305, § 3, van de nieuwe gemeentewet als krachtens de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, een tuchtrechtelijke beslissing uitdrukkelijk moet worden gemotiveerd, waarbij in de akte de afdoende juridische en feitelijke overwegingen worden aangevoerd die eraan ten grondslag liggen;

Overwegende dat in casu in het bestreden besluit weliswaar wordt verwezen naar het verslag van de gemeentesecretaris en naar de ingediende klachten - soms in andere bewoordingen dan in de tenlastelegging vervat in de oproepingsbrief die op 2 augustus 1996 aan verzoeker is gericht -, en weliswaar ook wordt verwezen naar de verslagen van de hiërarchische meerderen van betrokkene, alsook naar het proces-verbaal van diens verhoor, maar dat niet wordt verwezen naar de verklaringen van de getuigen die na verzoeker zijn gehoord en die verklaringen evenmin worden vermeld, betwist of tegengesproken; dat de verwerende partij zich in het bestreden besluit ertoe beperkt te oordelen dat de uitleg van verzoeker “niet

toereikend was om zijn gedrag te rechtvaardigen” en dat hij “er genoeg mee heeft genomen bepaalde feiten gewoon te ontkennen”, terwijl uit het dossier blijkt dat hij alle feiten heeft ontkend, behalve het feit dat hij in de keuken van de school Van Meyel zijn maaltijd gebruikte, en dat de vier op zijn verzoek gehoorde getuigen de kwaliteit van zijn werk en de nette toestand van hun straat hadden geprezen; dat daaruit volgt dat de motivering van het bestreden besluit onvoldoende en dus niet afdoende is; dat het middel gegrond is, voorzover in het eerste onderdeel ervan wordt aangevoerd dat de voornoemde bepalingen van de nieuwe gemeentewet zijn geschonden en dat de motieven ontoereikend zijn; dat er geen reden is om het tweede onderdeel van het middel te onderzoeken, net zo min als de overige middelen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 27 augustus 1996 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe, waarbij Michel GROTARD, arbeider bij de gemeente, bij wijze van tuchtstraf voor één maand wordt geschorst met inhouding van wedde.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op énéntwintig juni tweeduizend door :

de HH.	CLOSSET,	kamervoorzitter,
	HANSE,	staatsraad,
	LEWALLE,	staatsraad,
Mevr.	NOTEBAERT,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

Chr. NOTEBAERT.

Ch.-L. CLOSSET.